

טורי קלינגר יעקב

7443

בן מרים ויוסף

נולד ב - ספטמבר 1918

התגייס לצה"ל ב - 1948

שרת בגדוד "ברק" (12)

נפל ב - 10.7.1948

בקרבת על סג'רה.

קלינגר יעקב

בן יוסף ומרים. נולד בספטמבר 1918
בוארשה, בירת פולין. קיבל חינוך יהודי
מסורתי ב"חדר". בשנת 1925 עלתה כל
המשפחה עם 6 ילדיה לארץ ויעקב המשיך
כאן בלימודיו בתלמוד-תורה ובבית-הספר
"תחכמוני" בתל-אביב. בגיל צעיר החל
לעבוד במתכת בבית-החרושת "סיגמה" כדי
לעזור למשפחה. משנת 1936 היה חבר
מסור ב"הגנה" במקום מגוריו בשכונת
מונטיפיורי, פעיל ב"מכבי-אש", ב"עזרה
ראשונה". ובקבוצת ותיקים בשכונה, שכונתה בשם "התחיה". בפרוץ
מלחמת-העולם השניה התגייסו שני אחיו לצבא הבריטי ויעקב עזר בפרנסת
המשפחה. כשמת אביהם ב-1943 הוטל על פרנסת המשפחה עליו בלבד.
בתקופת הנוטרות התנדב לניידת שהגישה עזרה למקומות מותקפים ושירת
באזורים עין-חרוד ותל-חי. השתתף ב"ליל וינגייט" ובהגנת שכונתו.
עם החלטת כ"ט בנובמבר התנדב לשירות מלא להגנת גבולות תל-
אביב. שירת בחטיבת "גולני" והשתתף בקרבות צפון הארץ. לאחר
ההפוגה הראשונה נשלח מפלוגת הנשק המסייע לקורס לחובשים פלוגתיים
ומשם הועבר להגנת סג'רה. היה אהוב על אנשי יחידתו ומילא את תפקידו
באמונה. נפל ביום 10 ביולי 1948, כשהאויב הסתער על משלט סג'רה.
בקרב נפצעו לוחמים מספר ויעקב רץ תחת אש חזקה וחבש פצוע אחר
פצוע. בתום הקרב נמצא מת ליד אחד הפצועים. כדור פילח את צוארו
כשניסה להגיש עזרה לחברו בקרב. היה קבור בכפר-תבור. ב-22.6.1950
הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות בנחלת-יצחק. במכתב מפקדו
להוריו נאמר, שקיבל אות-הצטיינות גבוה על פעלו בקרב.

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב-פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיה רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו כקשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני כור היתוך לילידי הארץ ולבני העלייה השנייה. בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים – התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן היתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שיוקו בגושי התיישבות אלה. ציינו אותה תכונותיו של עובד האדמה ויושב הכפר: עקשנות, צמגדות למשימה, שורשיות ושקט..."

באימון ובשגרה

ארוכה, עקובה מדם וקשה, היא "דרך הקרבות של החטיבה"; עשרות אתרי־קרב, מאות פעולות ומבצעים ואלף ומאה חללים; הם עדות נאמנה ומכאיבה למורשת־הקרב, להיסטוריה הצבאית, לפעילות המבצעית... ויחד עם זאת, רבים וטובים מכין רבבות יוצאי החטיבה, הזוכרים בנוסטלגיה ובאהבה את תקופת שרותם הסדיר, כלוחמים ומפקדים, לא התנסו בקרב, לא ידעו מלחמה! כל תקופת שרותם היתה ב"אימון ובשיגרה". לאלו שבסבב שנתי קבוע היו "עולים לקו" "יורדים לאימון", יוצאים ל"רגילה" ל"נופש" ול"תעסוקה"; לאלו שלא נטלו חלק בקרב, וגם לא עברו את הגבול באיוו חדירה או פשיטה, לא פגעו באויב, וגם לא חילצו חבר פצוע תחת אש, וגם לא קיבלו צל"ש וכל שרותם הצבאי היה מבט"ש לבט"ש, לכל אלו, הפרק הזה מוקדש...

רק תשאל, ותראה איך הם זוכרים, ואין זה משנה אם שרתו בחטיבה בשנות החמישים או בשנות השמונים; בימי תש"ח, "קדש", ששת הימים או יום הכיפורים; במלחמת ההתשה ובמרדפים, במבצע ליטאני או של"ג במלחמת לבנון או ב"שטחים"; אם תשאל ותבקש הם יספרו בהתלהבות ובשמץ געגועים על אותם הימים; על סיור־בוקר, וה"סיור האלים", על התצפית והמארב, על נווטה־הלילה ושגרת המוצב... ויעלו על נס את החברות והאחווה, ותחושת ההשתייכות והגאווה, בפלוגה, בגדוד, ובחטיבה! הם זוכרים היטב, כל דורות הלוחמים, את המ"פ המ"מ הסמל והרס"ר, את "המאהל" והשמירות, ההמתנה וה"שמועות", את הכוננות ואת ה"הקפצות" את המסדרים וה"יציאות"... כולם לקחו עמם עם כל הזכרונות את ה"קיטבק" הפק"ל והתד"ל, שק־שינה מדים ודרגות, אפוד־מגן, שש־בש, קסדה ואין־ספור חוויות... על כן ראוי לספר על אותם אלפי לוחמים, שלא חסכו זיעה וכל מאמץ, וחזרו רטובים, מריצת־לילה, ממסע ממתוח, מעשרות אימונים; אימון "יבש" ו"רטוב", אימון־הפרט, ואימון החטיבה; אימונים בהגנה, בהתקפה, בהבקעה ובכל צורות הלחימה; ביעד־מבוצר, בשטח בנוי, במדבר ובהר... אימון בנגב, בגליל או ברמה, אימון בשת"פ עם שריון, תותחנים או עם הנדסה... מעבר שדות־מוקשים ולחימה בתעלות, לחימה בצוות־קטן, בחוליה ועם כל הפלוגה... עם חגור־קל, מימיה ורימונים, או עם חגור מלא, חגור פילים, וקפל"ד. עם שכפ"ץ ו"פאוצים" ומחסניות מלאות "נותבים"... עם נשק אישי; "עוזי", "סטן" "צ'כי", "אפ־אן" ו"גליל", עם מגל"ד, ומק"כ, "בווקה" ומא"ג, עם מרגמה... ועם כל שאר אמצעי־הלחימה... כי להיות ב"גולני" פרושו להתאמן עם כל הנשמה, ולשאת בגאווה את ה"כומתה החומה"...

להיות ב"גולני" פרושו להיות נהג או טבח או פקידה, בסירת ב"עורב" בפלוגת־הקשר, פלוגת ההנדסה, או ב"מפקדה"; להיות ב"גולני" פרושו להיות חובש, אפסנאי, ש.ג. או קשר, להפעיל אמל"ח מתוחכם ולעשות "עבודות רס"ר"... להיות בגולני פרושו לרוץ כמו מטורף, עם חגור־מלא וכובע פלדה, ב"יום ספורט", או במסע, ל"הכרת החגור" ו/או ל"קבלת הכומתה"... להיות בגולני פרושו גם לעמוד דום "כמו חיל", כמו קצין כמו לוחם בכל המסדרים, ב"מסדר בוקר" וב"מסדר השכמה", במסדר־המפקד, ובמסדר יציאה; טקס ההשבעה, וטקס קבלת הכומתה, טקס סיום קורס מכי"ם או קצינים, ומסדר־סיום של תקופת האימונים, וטקס זכרון שנתי לכל החללים... להיות ב"גולני" זו אכן חוויה, חוויה אמיתית של "אימון ושיגרה"...

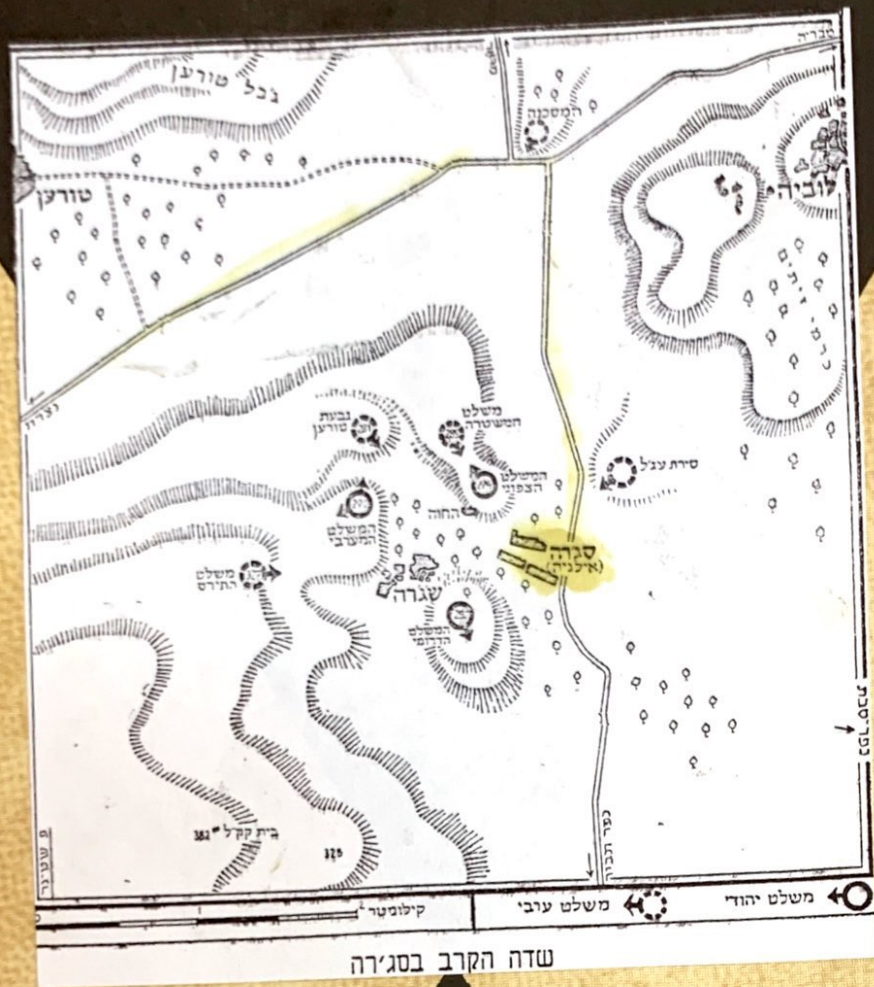
המערכה על סג'רה

יולי - 1948

כאשר ניסו חיילי גדוד "דרור" לבלום את התקפת חיל המשלוח העירקי מדרום, בגזרת עמק ג'נין, ניהלו חיילי גדוד "ברק" בגזרת סג'רה קרבות קשים לבלימת התקפות "צבא ההצלה" של קאוקג'י מצפון. המערכה על סג'רה (יולי 1948) חיתה הארוכה, הקשה והבת האבידות ביותר במהלך "קרבות עשרת הימים". בליל 10/9 ביולי 1948 כבשו כוחות "ברק" את כפר-סבת (שדה אילן כיום) ממזרח לסג'רה ואת משלט המשטרה מצפון למושבה, אך למחרת נאלצו חיילי הגדוד לנטוש את המשלט בשל התקפות כבדות ביותר בסיוע תותחים ומרגמות של "צבא ההצלה".

זו היתה פתיחה למערכה כבדה שנמשכה ברציפות שמונה ימים (11 עד 18 ביולי 1948). הלחץ היה גדול במיוחד על מגיני המשלטים בחזית הצפון-מערבית: "משלט המשטרה", "משלט גבעות טוראן", "המשלט הצפוני", "המשלט המערבי" ו"משלט התירס". במערכה על סג'רה התעלו לוחמי החטיבה לשיאים חדשים של אומץ לב, עקשנות, התמדה, דבקות במטרה ואחוות לוחמים. להוציא מספר פעולות לילה יזומות של "מחלקת הקומנדו" של גדוד "ברק", שביצעה התקפות נגד ופשיטות בעומק קווי האויב, היתה המערכה הגנתית באופיה, בתנאים קשים, מול עדיפות האויב באמצעי לחימה ועוצמת האש.

שדה הקרב בסג'רה

"הם החזיקו מעמד" (סג'רה תש"ח)

על "המערכה על סג'רה" כותב יוסף נצר: "...חלפו ימי ההפוגה. שוב הוטל הגדוד אל חזית מוכרת לו מזמן. סג'רה!... סג'רה בידי האויב פירושה חשיפת בקעת יבנאל בפני משורייני האויב, ניתוק התחבורה מתל אביב לעמק הירדן, איום על התחבורה לגליל העליון... סג'רה הופקדה בידי גדוד 'ברק'... מלחמה מכרעת זו היתה מלחמה בין גבעות סלעים עלובות שזכו לשם 'משלטים'... מי שיודע את חזית התבור - היא מתמצית אצלו בשם 'סג'רה'. מי שיודע את חזית סג'רה - היא מתמצית אצלו בשם 'המשלט המערבי'. כיבוש המשלט המערבי פירושו - אבדן סג'רה. והאויב הסתער עליו בחמת זעם; הוא לא חסך דם... גם דם בחורינו לא נחסך. גבעות סלעים הם המשלטים, והעמדות קירות אבן, כמעט ללא חפירות באדמה. ומרגמות האויב פגעו במישרין והאויב הסתער. הסתער יום יום. הסתער פעמיים ביום ויותר... השאיר את חלליו והפיל בנו חללים... נפגעו אנשינו ונפלן על המשלטים... בדומיה, בכאב, הורדו בחורינו, גופות רסוקות איברים מהמשלטים. ומשלטינו עמדו. הם החזיקו מעמד..."

תפקידו הצבאי של יעקב - חובש

אזור הלחימה סג'רה

"... וכשהוזרק אהוכיח עצמו כחייל
עשה לאת על הצד הטוב ביותר."

כחובש בעת פעולותיו
תוך כדי מהלך הקרב

חבטחת שתחזור, אז למה אתה לא מגיע?
ואני עוד יושב ומחכה לך אחי
אבל אין שום סימן, גם מרחוק

כמו שחיית מגיע ביום שישי
והייתי רואה אותך צועד, עוד מקצה הרחוב
חייל זקוף במדים אפורים
שמגיע הביתה, איך חיינו גאים

אני שוכב לישון עכשיו אחי
אבל משאיר לך אור במטבח
כדי שתראה את דרכך שתגיע
רק לנעול את הדלת, אל תשכח

אני שוכב לישון עפשיו אחי
כדי שאוכל להגיד לך שלום
ואז אולי אחזור שוב לחלום

חימים עוברים ובלוי שארגיש
אני מתחיל כבר להיות אדיש
לא מביט כל דקה מבעד לחלון
וכבר לא רץ מהר לענות לטלפון

חאם זהו חטא להמשיך ולחיות
בלי כל הזמן לך לחבות?
אבל גם אם אדע את התשובה
עמוק בלב תמיד, אחכה לך!

הבטחת שתחזור...